

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/186/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215219174
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2215219174.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova č. 11, Žilina, IČO : 31 575 951, proti žalovanej: N. X., nar. XX.XX.IXXX, bytom Q. č. XXX, o zaplatenie istiny 4.992,94 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 5C/572/2015-81 zo dňa 27. marca 2018, takto

r o z h o d o l :

I. Rozsudok súdu I. inštancie sa m e n í tak, že:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 254,56 eur a 2,92 eur do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

II. V časti zaplatenia a úroku 15,90 % z nezaplatennej istiny 4.992,94 eur od 03.01.2013 do zaplatenia v časti úroku z omeškania 8,75 % nezaplatennej istiny 4.992,94 eur z nezaplatených úrokov 254,56 eur od 03.01.2013 do zaplatenia sa rozsudok v časti zamietnutia p o t v r d z u j e.

III. Žalobcovi sa priznáva právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnej výške. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd I. inštancie napadnutým rozsudkom vo výroku I. rozhodol tak, že žalobu vo zvyšku zaplatenia úrokov a poplatkov z istiny zamietá. Vo výroku II. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalobcovi sa priznáva nárok na náhradu trov konania vo výške 90,20 %. Vo výroku III. rozhodol tak, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd I. inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení.

2. Svoje rozhodnutie súd I. inštancie po právnej stránke odôvodnil aplikáciou § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 5 a 9, § 54 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere zo dňa 11.07.2012 (ďalej len „OZ“), § 2 písm. a) až d), § 9 a § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere zo dňa 11.07.2012 (ďalej len „ZoSÚ“) a vecne tým, že východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá, vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jedinou pochádza z pravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou

práva, vyrovnať túto faktickú nerovnosť a to formou obmedzenia autonómie vôle. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je , že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku , a teda ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Značnú nerovnováhu možno vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje alebo značne obmedzuje uplatňovanie nárokov prostredníctvom ktorých sa domáha riadneho plnenia zo zmluvy, návrhy, už prijatého plneniam, alebo ktoré sa týkali možnosti odstúpenia od zmluvy. Neplatnosť takejto podmienky nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy, pokiaľ túto podmienku možno oddeliť od ostatných častí zmluvy.

3. V prejednávanej veci došlo dňa 11.07.2012 k uzatvoreniu zmluvného vzťahu, obsahom ktorého bol záväzok žalobcu, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, poskytnúť žalovanej finančné prostriedky 5000,- eur, žalovaná mala uhradiť celkový súčet mesačných splátok súhrnne 10.360,80 eura, po 84,35 eura, vždy k 15. dňu toho-ktorého mesiaca počnúc od 15.08.2012, s konečnou splatnosťou k 15.07.2022. ZoSÚ vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 9 ods. 2 ZoSÚ stanovuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok, nestačí teda uviesť len celkovú výšku splátok. Predložená úverová zmluva zo dňa 11.07.2012 takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára ekonomickosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho výhodný, prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej žalobcom za poskytnutý úver. Žalobca v odvolaní pripúšťa, že niektoré náležitosti o spotrebiteľskom úvere sú v samotnom texte zmluvy a ďalšie v OP a VOP. Odvolací súd nespochybňuje fakt, že neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú aj OP a VOP ako ani to, že nie všetky náležitosti musia byť v samotnej zmluve. Podstatným v danom prípade je to, že pokiaľ zákon kladie dôraz na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať aj náležitosť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, musí to obsahovať samotná zmluva. Žalobca tiež uviedol, že splátka zostáva rovnaká počas celej doby, avšak plynule sa mení výška a pomer istiny a úroku. Z toho vyplýva, že na začiatku úverového vzťahu najväčší podiel celej splátky bude tvoriť úrok a naopak na konci bude najväčší podiel splátky predstavovať istina. Ak žalobca vie predložiť spotrebiteľovi na požiadanie amortizačnú tabuľku, niet dôvodu, aby spotrebiteľovi nepredložil tabuľku, ktorá by zrozumiteľne uvádzala prehľad splátok (v zmysle zákona) pri uzatváraní samotnej zmluvy, aby spotrebiteľ mal prehľad o tom, čo a kedy spláca resp. má splácať.

4. Je pravdou, ako na to poukazuje žalobca v odvolaní, že v rozhodnutí Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 o návrhu na začatie prejudiciálne v konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda rozhodnutím z 19.12.2014 a ktorý súvisí s konaním žalobcu proti Kláre Bíróovej súdny dvor uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú ustanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení z článku 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Otázka priameho účinku právnych noriem EÚ sa vo všeobecnosti týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú právnu normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku Smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto prípade veriteľ proti spotrebiteľovi) v zásade platí zákaz priameho (horizontálneho) účinku spočívajúceho v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe jednotlivci.

5. Uzané vnútroštátne výkladové metódy vytvárajú právny rámec pre realizáciu povinností súladného výkladu vnútroštátnych noriem s právom EÚ. To ale neznamená, že tieto metódy môžu viesť k akémukoľvek výsledku, len aby bol dosiahnutý cieľ smernice. Súdny dvor už sám stanovil medze, ktoré súladný výklad má, hoci by sa opieral o uznanú vnútroštátnu metódu. Súdny dvor tieto

medze prehľadne zhrnul vo veci C-212/04 rozsudok Súdneho dvora z 04.07.2006 keď uviedol, že povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem (proti zákonu) vnútroštátneho práva (aj rozsudok C-105/03 zo 16.06.2005, C-268/06 z 15.04.2008). Vzhľadom na explicitné znenie zákona v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov by súdy, ak by vyložili toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny a úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná bez poplatkov doslova „zlomili“ vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradili Smernicou (čo je postup typický pre priamy účinok). Nakoľko ale nejde o priamy účinok Smernice, ale účinok nepriamy, takýto postup nie je možný preto, lebo by išlo o výklad práva contra legem. Na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so Smernicou je potrebné ZoSÚ novelizovať zosúladiť s textom Smernice, inak by bola porušená zásada právnej istoty (výkladom contra legem, porovnaj rozhodnutie KS TT 23Co/55/2017 zo dňa 27.11.2017, 23Co/58/2017, zo dňa 19.12.2017). Vzhľadom na neexistenciu splnenia podmienky podľa § 9 ods. 2 písm. k/ sa považuje takto uzavretá zmluva v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ za bezúročnú, a bez poplatkov. Uvedená právna prax pretrváva. Preto súd nemohol priznať žalobcovi nárok na zaplatenie úrokov, ktoré uplatnil, ktoré pravdepodobne označil ako celkové náklady a ani poplatky, ktoré si vyčíslil podľa sadzovníka poplatkov u žalobcu.

6. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

7. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

8. Celková výška uplatneného nároku bola 4.992,92 eura + 254,58 eura + 2,92 eura = 5.250,42 eura. Žalobca bol úspešný v časti uplatnenej istiny 4.992,94 eura. Úspešný bol 95,10 % nároku, keď žalovaná bola úspešná v rozsahu 4,90 % uplatneného nároku. Vzhľadom na pomer úspechu žalobcu 90,20 % priznal náhradu trov konania.

9. Proti vyššie uvedenému rozsudku podal odvolanie žalobca. Žalobca uviedol, že s argumentmi súdu I. inštancie sa žalobca nestotožňuje a považuje rozsudok v napadnutej časti za nesprávny a odôvodňuje odvolanie tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a že súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP). K tvrdeniu súdu, že v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, žalobca uviedol, že v zmysle bodu 9.6. zmluvy o úvere tvoria súčasť zmluvy aj Všeobecné obchodné podmienky žalobcu (VOP). Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú vo VOP. Z uvedeného teda vyplýva, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Anuita a anuitné splácanie je definované ako pravidelné (periodické) plynutie pevne stanovených platieb počas určitej špecifikovanej doby. Anuitná splátka zostáva počas celej doby splácania rovnaká. Skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku. Výška anuitnej splátky sa nemení. Plynule sa mení výška a pomer istiny a úroku. Z toho vyplýva, že na začiatku úverového vzťahu najväčší podiel celej splátky bude tvoriť úrok a naopak na konci bude najväčší podiel splátky predstavovať istina, čiže každou ďalšou splátkou sa splácaný úrok znižuje a splácaná istina sa zvyšuje.

10. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v Sazbovníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP, a tým aj súčasťou zmluvy. Z povahy

jednotlivých poplatkov vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet, koľkokrát bude klient daný poplatok povinný zaplatiť, pretože uvedené bude závisieť od toho, koľkokrát danú službu banky využije. Zároveň, termín splatnosti poplatku vyplýva zo zásad spoplatňovania, ktoré sú súčasťou Sadzobníka, a ktoré stanovujú, kedy je ktorý poplatok splatný.

11. Prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Každopádne, bod 2.5.5. OP určuje poradie uspokojovania pohľadávky nasledovne: Všetky platby, ktoré banka v priebehu splácania úveru prijme od klienta (alebo tretej osoby) na splatenie úveru, sa započítavajú na úhradu pohľadávok banky voči klientovi v nasledovnom poradí:

(a) dlžná a splatná istina, ako prvá v poradí;

(b) dlžné a splatné úroky, ako druhé v poradí;

(c) dlžné a splatné úroky z omeškania a zmluvné pokuty, ako tretie v poradí;

(d) dlžné a splatné odmeny, poplatky, výdavky a iné náklady banky ako štvrté v poradí;

príčom konkrétnu pohľadávku v rámci príslušného poradia, na ktorú bude platba započítaná určí banka s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu.

12. Podľa žalobcu je nesporné, že zmluva obsahuje údaje o výške, počte a termínoch anuitnej splátky v bode 1.2. V tabuľke zmluvy sa prehľadne a zrozumiteľne nachádzajú tieto údaje, a tak žiadny spotrebiteľ nemôže mať pochybnosti o tom, v akej výške a kedy bude poskytnutý úver splácať. Žalobca odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018 č. k. 3 Cdo 146/2017, vo veci žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., v ktorej posudzoval obdobnú úverovú zmluvu ako je zmluva. z ktorej vyplýva nárok uplatnený v tomto konaní. Najvyšší súd SR považoval dovolanie žalobcu v otázke nutnosti rozpisu splátky v zmluve za prípustné a dôvodné. Žalobca uviedol, že vychádzajúc z účelu Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku Európskeho súdneho dvora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej, účelu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených v uznesení, predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahŕňa istinu, úroky a iné poplatky. Žalobca na záver navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozhodnutie súdu I. inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu, zaviazal žalovaného zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

13. Žalobca sa k výzve odvolacieho súdu zo dňa 16.05.2019 vyjadril tak, že všetky predpoklady použité na výpočet RPMN v zmluve uvedené sú. Predpoklady pre výpočet RPMN sú nasledovné: výška úveru, dátum prvej splátky, dátum poslednej splátky, termín splatnosti splátky, úroková sadzba, anuitná splátka, poplatok za poskytnutie úveru, dátum zmluvy a boli uvedené priamo v zmluve v zmysle prílohy č. 2 ZoSÚ. Účelom uvedenia RPMN je dosiahnuť zrozumiteľnosť zmluvy pre spotrebiteľa, aby bol schopný posúdiť výhodnosť či nevýhodnosť úveru, tak ako uvádza aj dôvodová správa k ZoSÚ. Samotný zákon nepožadoval ani nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN. Výklad zákona, ktorým súd vyžaduje uvedenie matematického výpočtu RPMN ako povinnej náležitosti zmluvy o úvere, je v rozpore so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS ČI 10 ods. 1 písm. g) ktorá vyžaduje len uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a predpokladov na výpočet RPMN. S poukazom na rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Žalobca uviedol, že zmyslom zákona nie je bezúčelný formalizmus alebo vynucovanie náležitosti zmluvy bez akéhokoľvek konkrétneho účelu. Účelom je dosiahnuť zrozumiteľnosť zmluvy pre spotrebiteľa, aby bol schopný posúdiť rozsah svojho záväzku, a žalobca má zato, že všetky náležitosti uvedené v zmluve boli dostatočné. Žalobca poukázal na

uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 14Co/26/2017 zo dňa 27.03.2018, ktorým bolo rozhodnutie súdu I. inštancie zrušené a vec vrátená na ďalšie konanie. Krajský súd považoval záver súdu I. inštancie o absencii uvedenia všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov za nedostatočne preskúmateľné, nakoľko zmluva obsahuje aj údaj o RPMN a len všeobecný odkaz na to, akým spôsobom sa vyčísluje RPMN, je v tomto smere pre záver o nepreskúmateľnosti či nezrozumiteľnosti tejto zmluvy nepostačujúci. Žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/237/2017-124 zo dňa 26.09.2018, v ktorom sa krajský súd nestotožnil s právnym posúdením súdu I. inštancie, keď podľa názoru odvolacieho súdu zákon nepožaduje uvádzať v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN a ani nepožaduje predpoklady pre výpočet RPMN špeciálne v zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Zákon stanovil, že tieto predpoklady sa majú v zmluve uviesť, čo žalobca v zmluve jednoznačne uviedol, keď uviedol, aká je výška RPMN ako aj priemerná RPMN ako aj celková čiastka, ktorú musí žalovaný uhradiť.

14. Vyjadrenie žalovanej nebolo podané.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné.

16. Rozsudkom súdu I. inštancie č. k. 5C/572/2015-50 zo dňa 26.07.2016, č. k. 5C/572/2015 - 55 súd zaviazal žalovanú na zaplatenie pohľadávky 4992,94 eura s úrokom z omeškania 8,75 % zo sumy 4992,94 eura 03.01.2013, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a priznal náhradu trov konania vo výške 60,22 %. V dôsledku odvolania sa žalobcu, Krajský súd Trnava uznesením č. k. 23Co/58/2017-66 dňa 19.12.2017, č. k. 23Co/58/2017 - 66 v napadnutej zamietnutej časti vrátil vec na ďalšie konanie a rozhodnutie, aby vo veci opäť rozhodol, pri posúdení dôvodnosti návrhu žalobcov v časti zaplatenia úrokov a poplatkov, v ktorej bola žaloba zamietnutá a v prípade, ak súd dospeje k záveru, že úver je v zmysle ustanovení § 11 ods. 2 ZoSÚ pre absenciu ktorejkoľvek náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 bezúročný, je potrebné výsledky dokazovania jasne vyhodnotiť a náležite sa vyporiadať s právnou argumentáciou strán sporu, v závislosti, konkrétne s poukazom na text uzavretej zmluvy, ako aj obchodných podmienok a správne aplikovať uvedené ustanovenie citovaného zákona.

17. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové

sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

18. Podľa § 11 ods. 1 a 2 ZoSÚ Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

20. Žalobca a žalovaná uzavreli úverovú zmluvu dňa 11.07.2012 pod číslom 000000000000746, na základe ktorej bol poskytnutý žalovanej úver vo výške 5.000,- eur s dohodnutou úrokovou sadzbou 15,90 % ročne. Výška anuitnej splátky 84,35 eur, s termínom splatnosti prvej splátky dňa 15.08.2012, s konečnou splatnosťou úveru 15.07.2022, v počte 120 splátok. Výška RPMN predstavovala 18,11 %

a priemerná výška RPMN ku dňu podpisu zmluvy predstavovala 19,59 %. Celková čiastka, ktorú mala vrátiť žalovaná predstavovala sumu 10.360,80 eura.

21. Základnou spornou otázkou bolo, či predmetná zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

22. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

23. Európsky súdny dvor v rozsudku z 09.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h) stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

24. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k ZoSÚ sa uvádza, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k ZoSÚ sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

25. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 ZoSÚ sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

26. Cit. Rozsudok ESD konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý

zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k ZoSÚ, bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

27. V rozsudku NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018 v obdobnej veci eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia ZoSÚ, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa ZoSÚ nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu potrebné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa OZ. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

28. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku ESD, účelu § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie NS SR uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie ZoSÚ hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

29. Zákonom č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (medzi iným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) ZoSÚ v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v cit. rozsudku SD EU. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo - podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu - možné (a potrebné) prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

30. S poukazom na vyššie uvedené právne a teoretické východiská, s odkazom na aktuálnu judikatúru, podľa názoru odvolacieho súdu potom predmetná úverová zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, záver súdu prvoinštančného súdu o tom, že predmetný úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údaja za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) citovaného zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení v otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ), odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je sčasti dôvodné.

31. Žalobca sa v tomto spore domáhal zaplataenia istiny 4.992,94 eura; kapitalizovaného úroku 254,56 eura vzniknutého do dátumu predčasnej splatnosti úveru; kapitalizovaného úroku z omeškania 2,92 eura vzniknutého do dátumu predčasnej splatnosti úveru; úroku 15,90 % ročne z nezaplataenej istiny vo výške 4.992,94 eura od 03.01.2013 do zaplataenia a úroku z omeškania o výške 8,75 % ročne z nezaplataenej istiny 4.992,94 eura a nezaplataených úrokov 254,56 eura od 03.01.2013 do zaplataenia. Súd I. inštancie rozsudkom č. k. 5C/572/2015-50 zo dňa 26. júla 2016 právoplatne rozhodol o istine 4.992,94 eura spolu s úrokom z omeškania 8,75 % ročne zo sumy 4.992,94 eura od 03.01.2013 až do zaplataenia. Odvolací súd v danej veci rozhodoval o nezaplataenom kapitalizovanom úroku 254,56 eura vzniknutého do dátumu predčasnej splatnosti úveru, kapitalizovanom úroku z omeškania 2,92 eura vzniknutého do dátumu predčasnej splatnosti úveru, o úroku 15,90 % ročne z nezaplataenej istiny vo výške 4.992,94 eura od 03.01.2013 do zaplataenia a úroku z omeškania o výške 8,75 % ročne z nezaplataených úrokov 254,56 eura od 03.01.2013 do zaplataenia.

32. Odvolací súd na základe skutočnosti, že žalobcom poskytnutý úver nie je bezúročný a bez poplatkov, posudzoval príslušenstvo žalovanej pohľadávky (istiny), okrem už posudzovaného úroku z omeškania z istiny. K úroku 15,90 % ročne z nezaplataenej istiny vo výške 4.992,94 eura od 3.1.2013 do zaplataenia odvolací súd uvádza nasledovné:

33. Úver je odplacným právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon teda umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má dodávateľ tiež právo splatnosť posunúť. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený po splatnosti, zákon priznáva za zadržovanie finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

34. K otázkam dohody o úrokoch po splatnosti popri ďalších úrokoch za omeškание o ďalších sankciách odvolací súd dodáva: Ak evidentne táto dohodnutá konštrukcia indikuje neprímeraný nárast dlhu, zákonite sa natiska otázka povinnosti vykonania súdnej kontroly prijateľnosti takejto dohody (úrokov popri úrokoch z omeškania a ďalších sankciách). Ak by takejto dohody nebolo, zákon by umožňoval žalobcovi uplatniť po splatnosti sankcie úroky z omeškania pri pravidle o administratívnom strope na celkové sankcie zakotvenom v § 3a nar. vlády 87/1995 Z. z. Je evidentné, že úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej ale vo svojich dôsledkoch odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu. Uplatnený úrok prevyšuje úrok z omeškania a problematická klauzula o úrokoch popri úrokoch z omeškania (po splatnosti) prima facie potenciálne umožňuje navýšenie dlhu nad výšku poskytnutého úveru v rozpore s ust. § 3a ods.3 nar. vl. 87/1995 Z.z.

35. Od každého veriteľa konajúceho s odbornou starostlivosťou sa očakáva, že cenu za úver zjednáva na úverové obdobie do splatnosti pohľadávky. Preto práve cena za úver za úverové obdobie do splatnosti úveru vyjadruje cenu úveru a je teda pojmovo jednoznačne odlišiteľná od sankcii za omeškание s plnením dlhu spotrebiteľa. Pre prípad omeškania nie inštitút ceny úveru ale inštitúty rôznych sankcii za neplnenie povinnosti riešia krízu spojenú s omeškáním. Predčasné zosplatenie úveru predstavuje vo svojej povahe jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatenia úveru spočíva v tom, že veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatenia úveru. V tomto

prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdiel spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov. Uvedenou úvahou sa odvolací súd prirodzene dostáva aj v poradí k ďalšiemu zásadnému záveru, spočívajúcemu v skutočnosti, že keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení OZ a nar. vl. alternatívne (podľa povahy zmluvnej úpravy) subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

36. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplatnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia OZ.

37. Z dôvodov vysvetlených a uvedených vyššie, dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIZ). Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú

nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a vl. n. 87/1995 Z. z. Treba hovoriť o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§ 39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods.2 OZ).

38. K úrokom z omeškania z kapitalizovaného úroku odvolací súd uvádza nasledovné:

39. Úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ). Záväzkový právny vzťah, ktorého predmetom je peňažné plnenie, môže byť hlavný alebo vedľajší (akcesorický). O hlavný záväzkový vzťah ide vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplateniu, resp. k získaniu určitej peňažnej čiastky. Vedľajším (akcesorickým) peňažným záväzkovým vzťahom je mimo iného záväzok (povinnosť) dlžníka zo zmluvy alebo zo zákona zaplatiť veriteľovi úrok ako určitú pomernú časť (spravidla určenú percentuálnou sadzbou) hlavného peňažného záväzku. Úrokový právny vzťah môže vzniknúť iba vtedy, ak bol medzi účastníkmi (platne) založený hlavný peňažný záväzkový právny vzťah. Povinnosť dlžníka zaplatiť úroky z omeškania je jedným z právnych následkov omeškania dlžníka so splnením peňažného dlhu (§ 517 ods. 2 OZ) a spočíva v tom, že dlžník musí poskytnúť veriteľovi okrem vlastného plnenia (istiny) tiež stanovené percento z tej časti peňažného dlhu (záväzku), s ktorým je v omeškani. V dôsledku omeškania dlžníka nevzniká medzi účastníkmi nový (ďalší) záväzkový právny vzťah. Ak teda vznikne dlžníkovi povinnosť zaplatiť veriteľovi úroky z omeškania, dochádza k zmene v obsahu práv a povinností dlžníka, inak povedané, k zmene v obsahu záväzkového právneho vzťahu spočívajúcej v tom, že vedľa povinnosti splniť hlavný záväzok je dlžník povinný splniť tiež záväzok vedľajší (akcesorický).

40. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Nejvyššího soudu České republiky č. k. 35 Odo 101/2002 zo dňa 24. marca 2004, v ktorom vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou, uviedol, že podľa štandardného výkladu podávaného súdnou praxou definícia príslušenstva pohľadávky obsiahnutá v ustanovení § 121 ods. 3 OZ platí aj pre obchodné záväzkové vzťahy. Úroky, úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú teda podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky, ktorou sa v zmysle tohto ustanovenia a v náväznosti na definíciu záväzkového vzťahu v § 488 Občianskeho zákonníka rozumie peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (potiaľ, že sa môžu nárokovať aj sankcie za omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká (končí) aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva len povinnosť zaplatiť už dospelé úroky. Tým, že včas nesplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu (istiny). Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania z dojednaných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani občiansky ani obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani obchodný ani občiansky zákonník nezakotvujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Ak sa teda rozumie pohľadávkou v zmysle úpravy obsiahnutej v ustanovení § 121 ods. 3 OZ istina (plnenie z hlavného peňažného záväzku), potom nemôže nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky plynúť ani z dikcie ustanovenia § 517 ods. 2 OZ. Názor, že možno priznať úrok z omeškania alebo poplatok z omeškania z príslušenstva pohľadávky, odôvodnený len úpravou obsiahnutou v posledne označenom ustanovení (§ 517 ods. 2 OZ), by totiž bez väzby na ustanovenie § 121 ods. 3 OZ viedol k absurdnému záveru, že takto priznané príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Úprava obsiahnutá v § 517 ods. 2 OZ ako úprava všeobecná vo vzťahu ku všetkým občianskoprávnym záväzkom, pomenováva príslušenstvo, ktoré možno pri omeškani s plnením peňažného dlhu (s plnením hlavného peňažného záväzku) žiadať vedľa istiny, v prípadoch, kedy zákon o kvalite príslušenstva mlčí (ak neustanovuje zákon, že dlžník je povinný platiť poplatok z omeškania, má veriteľ právo požadovať úrok z omeškania). Ďalej odôvodnenie cituje diela, ktoré sa taktiež prikláňajú k názoru, že dojednané úroky sa nestávajú súčasťou istiny, a preto sa ďalej neúčíta. Nejvyšší soud ČR má tiež za to, že dikcia § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka (čo do slovného spojenia „peňažný záväzok“) oporou pre iný výklad riešeného problému nie je. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa (typovo napríklad v medziach zmluvy o úvere), že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pripočítané) a následne potom právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil dojednanú alebo zákonom stanovú sadzbu úrokov z omeškania. Uvedené však nič nemení na skutočnosti, že sa takto opäť úročí len istina a nie príslušenstvo pohľadávky. Podľa záveru Nejvyššího soudu ČR teda záver založený na úvahe, podľa ktorej zákon (obchodný zákonník v spojení s občianskym zákonníkom) priznávajú veriteľovi bez ďalšieho aj právo úročiť zákonné

príslušenstvo pohľadávky (žiadať úroky z omeškania z dojednaných úrokov) je nesprávny. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené platí aj pre ostatné formy príslušenstva čím sú i náklady spojené s uplatnením istiny.

41. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok súdu I. inštancie v časti úroku 15,90 % ročne z nezaplatených istiny vo výške 4.992,94 eura od 3.1.2013 do zaplataenia a úroku z omeškania o výške 8,75 % ročne z nezaplatených úrokov 254,56 eura od 3.1.2013 do zaplataenia, t. j. vo výroku I., ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, a to podľa § 387 ods. 1 CSP. V časti kapitalizovaného úroku 254,56 eura vzniknutého do dátumu predčasnej splatnosti úveru a kapitalizovaného úroku z omeškania 2,92 eura odvolací súd v súlade s § 388 CSP zmenil rozsudok súdu I. inštancie tak, že žalobe v tejto časti vyhovel.

42. Podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

43. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Odvolací súd v dôsledku čiastočnej zmeny rozsudku rozhoduje aj o nároku na náhradu trov konania pred súdom I. inštancie. Žalobca má voči žalovanej podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v rozsahu 100 % (bol v celom konaní plne úspešný v rozsahu istiny, kapitalizovaného úroku a kapitalizovaného úroku z omeškania). V súvislosti s týmto odvolací súd uvádza, že pre pomerné rozdelenie trov konania je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva, keďže príslušenstvo (úrok, úrok z omeškania) žalobkyňa nevyčíslila vo svojej žalobe (uznesenie NS SR sp. zn. 6Obo/243/2007). V tomto konaní neboli dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne náhradu trov konania jej nepriznať (§ 257 CSP). O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd I. inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

45. Tento rozsudok bol prijatý v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).